

Βιβλίο Περιλήψεων

2ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

«Μετασχηματιστική Παιδαγωγική και Μάθηση στην Παιδική Ηλικία» Συνεδριακό
Κέντρο «Κάρολος Παπούλιας»

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων 15-17 Μαΐου 2015

<http://earlychildhoodpedagogy.gr/symposia/>

<http://ecedu.uoi.gr/images/Ekdilwseis-tmimatos/ecp-2015/book-of-abstracts-ecp15.pdf> Σελ. 108

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΣΑ ΚΑΙ ΑΤΥΠΗ ΜΑΘΗΣΗ: ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ

Ειρήνη Βασιλάκη, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο,

Ευαγγελία Μανούσου, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο &

Αντώνης Λιοναράκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Η μελέτη της μαθησιακής διαδικασίας αποτελεί σημαντικό ενδιαφέρον πολλών μελετητών και με πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις (Mezirow (2007), Jarvis (2001) κ.ά.), όπως είναι η μελέτη των κινήτρων και των χαρακτηριστικών της αποτελεσματικής μάθησης αλλά και των διαφορετικών μορφών και «ειδών» που αφορούν μεταξύ άλλων στην τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση. Εστιάζοντας στο πλαίσιο που διαμορφώνει την άτυπη μάθηση φαίνεται ιδιαίτερα ενδιαφέρον να διερευνηθούν τα χαρακτηριστικά που συμβάλλουν στη μετασχηματιστική διαδικασία. Ο Mezirow(2007), θεωρεί ότι η μετασχηματίζουσα μάθηση είναι η διεργασία που κάνει ο ανθρώπινος νους να μετασχηματίσει τα δεδομένα που προσλαμβάνει έτσι ώστε αυτά να γίνουν πιο περιεκτικά και έτοιμα για αλλαγή με σκοπό να παράγουν απόψεις και ιδέες πιο κοντά στην αλήθεια. Η μετασχηματίζουσα μάθηση προϋποθέτει το γόνιμο διάλογο, προκειμένου το άτομο ν'αξιολογήσει τα νέα δεδομένα και να πράξει με βάση τη νέα αντίληψη που προέκυψε. Κατά συνέπεια, η διαδικασία της μετασχηματίζουσας μάθησης αφορά στην επεξεργασία και διαμόρφωση μη λειτουργικών και παρωχημένων παραδοχών με σκοπό να γίνουν περιεκτικές, ανοικτές, στοχαστικά και συναισθηματικά έτοιμες για αλλαγή και νέα δράση. Αυτό μπορεί να γίνει τόσο σ'ένα τυπικό περιβάλλον μάθησης όσο και σ'ένα άτυπο καθώς ο άνθρωπος μαθαίνει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του είτε μέσα από ένα τυπικό σύστημα (σχολείο), είτε μέσα από ένα μη τυπικό σύστημα (σεμινάρια, αθλητισμός, ομάδες ειδικών ενδιαφερόντων π.χ. πρόσκοποι) ή ακόμα και μέσα από ένα άτυπο σύστημα (γονείς και φίλοι). Είναι τέτοια μάλιστα η σημασία και η σπουδαιότητα των άτυπων μορφών μάθησης, καθώς όλες οι δεξιότητες του ανθρώπου - γνωστικές,

διερευνητικές, συναισθηματικές, κοινωνικές και κινητικές - εμπλουτίζονται και ισχυροποιούνται στο πλαίσιο της, καθορίζοντας σε μεγάλο βαθμό τη μαθησιακή εξέλιξη του ανθρώπου. Η μελέτη και η διερεύνηση της σημασίας των άτυπων μαθησιακών εμπειριών δύναται να προσφέρει πολλά στο χώρο της εκπαίδευσης καθώς θα μπορεί να συντελέσει στη δυνατότητα βαθύτερης κατανόησης των εννοιών και διαδικασιών, βελτιώνοντας σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές προσεγγίζουν τη γνώση, σε ένα πλαίσιο κριτικού στοχασμού. Και αυτό γιατί όλες αυτές οι γνώσεις που προσλαμβάνονται από το άτομο και ταξινομούνται και δημιουργούν ένα προσωπικό σύστημα ιδεών, αξιών και στάσεων, αποτελούν τις προσωπικές θεωρήσεις που μπορεί πολλές φορές να είναι λαθεμένες. Το ζητημένο όμως της μάθησης είναι η επανεξέταση του τρόπου με τον οποίο δημιούργησε κανείς τις αντιλήψεις του και ο μετασχηματισμός τους όταν αποδεικνύονται εσφαλμένες ή προβληματικές, μέσω του στοχασμού και της αμφισβήτησης. Ένα περιβάλλον άτυπης μάθησης καλλιεργώντας δεξιότητες όπως ο σεβασμός, η συνεργασία, η αποδοχή, ο γραμματισμός στην 108 ECP 2015 ανάγνωση, στα μαθηματικά και στις φυσικές επιστήμες, γλωσσικές δεξιότητες, δεξιότητες ΤΠΕ, δεξιότητες που αφορούν την κοινωνική και πολιτική αγωγή αλλά και δεξιότητες μεθοδολογίας της μάθησης μπορεί να οδηγήσει σε ματασχηματισμό της γνώσης.